

Sygn. akt *IV Ka 1087/14*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 stycznia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy IV Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Danuta Flinik

Sędziowie SO Małgorzata Lessnau-Sieradzka

SO Piotr Kupcewicz - sprawozdawca

Protokolant st.sekr.sądowy Justyna Bobak

przy udziale Antoniny Kasprowicz-Czerwińskiej Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Bydgoszczy

po rozpoznaniu dnia 28 stycznia 2015 r.

sprawy **D. W.s.** .A.i .H.ur. (...)w I.

oskarżonego o przestępstwo z art. 297 § 1 k.k. i art. 13 § 1 k.k. w zw.z art. 286 § 1 k.k. w zw.z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Inowrocławiu

z dnia 10 lipca 2014 r. sygn. akt VI K 50/13

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Inowrocławiu do ponownego rozpoznania.

Sygn. akt *IV Ka 1087/14*

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 10 lipca 2014 roku, wydanym w sprawie sygn. akt VI K 50/13, Sąd Rejonowy w Inowrocławiu uniewinnił **D. W.**, oskarżonego o to, że w dniu 20 grudnia 2010 roku w I., działając wspólnie i w porozumieniu z K. Z., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej usiłował doprowadzić (...) Bank S.A.do niekorzystnego rozporządzenia mieniem za pomocą wprowadzenia w błąd przedstawiciela banku co do wiarygodności kredytowej, w ten sposób, że złożyli wniosek o udzielenie pożyczki K. Z.w kwocie 20.000 zł., i przedłożyli nierzetelne pisemne oświadczenie o istotnym znaczeniu dla uzyskania wymienionego wsparcia finansowego, poświadczającego jego zatrudnienie od dnia 14.09.2008r. w firmie (...)z/s w B.w charakterze pracownika fizycznego z uposażeniem miesięcznym 1.750 złotych netto, podczas gdy wymieniony nie był tam zatrudniony lecz zamierzonego celu nie osiągnął, gdyż bank zażądał dodatkowych dokumentów potwierdzających jego wiarygodność wnioskodawcy, które nie zostały dostarczone, przy czym D. W.czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat od odbycia w okresie od 25.03.2009 r. do 25.11.2009 r. kary 8 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Inowrocławiu z dnia 16.02.2009r., sygn. akt VII K 1207/08 za czyn z art. 286 § 1 kk, **tj. o czyn z art. 297 § 1 kk i art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 64 § 1 kk.**

Apelację od wyroku złożył oskarżyciel publiczny. Zarzucił w niej obrazę przepisów postępowania, a mianowicie art. 7, 167 i 366 § 1 k.p.k., mającą wpływ na treść wyroku, poprzez nie wyczerpanie inicjatywy dowodowej, w tym

nieprzeprowadzenie dowodu z akt sprawy VI K 455/11 Sądu Rejonowego w Inowrocławiu, podobnie z akt sprawy VI K 741/11 po to, aby sprawdzić, czy w aktach znajdują się dokumenty dotyczące usiłowania wyłudzenia, mającego miejsce w dniu 20 grudnia 2010 roku i dla ujawnienia wyjaśnień oskarżonego D. W., dotyczących innych stawianych mu zarzutów, pozostających w ścisłym związku z zarzutem postawionym mu w niniejszej sprawie, nie zweryfikowanie wyjaśnień oskarżonego K. Z. poprzez sprawdzenie, czy faktycznie mógł on przez kilka miesięcy pracować w punkcie skupu złomu przy ul. (...) w B. zwłaszcza, że w tym czasie miał on odbywać staż w (...) w I., zaniechanie sprawdzenia, do kogo należał numer (...) podany w zaświadczeniu o zarobkach jako numer zakładu pracy oskarżonego K. Z., których potrzebę przeprowadzenia dostrzegł również Sąd Okręgowy, przez co Sąd rozpoznający sprawę poczynił ustalenia w oparciu o niepełny materiał dowodowy i wbrew zasadom prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy oraz doświadczenia życiowego.

Podnosząc tak sformułowane zarzuty, prokurator wniósł o uchylenie wyroku w części dotyczącej oskarżonego D. W. i przekazanie jego sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja oskarżyciela publicznego okazała się zasadna, jakkolwiek zastrzeżenia budzi sposób jej sformułowania.

Przede wszystkim przypomnieć należy, że zaskarżony wyrok został wydany po ponownym rozpoznaniu sprawy, na skutek uchylenia pierwszego wyroku Sądu Rejonowego w Inowrocławiu, z dnia 27 sierpnia 2012 roku, sygn. akt VI K 781/11. Tamtym wyrokiem Sąd I instancji również uniewinnił oskarżonego D. W. od stawianego mu zarzutu, zaś uchylając ten wyrok, Sąd Okręgowy w wyroku z dnia 18 stycznia 2013 roku, (sygn. akt IV Ka 1177/12) wskazał przyczyny tego rozstrzygnięcia, a także jakie czynności, w tym dowodowe, niezbędne są do prawidłowego ponownego rozpoznania sprawy. Niestety sąd meriti żadnych z tych wskazań nie zrealizował, a treść zaskarżonego wyroku, w tym jego części motywacyjnej wskazuje, że je całkowicie zignorował. Jaskrawym przykładem tego, że ponownie rozpoznając sprawę sąd I instancji wręcz nie zapoznał się z wyrokiem Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 18 stycznia 2013 roku jest to, że ponownie rozpoznał sprawę nie tylko wobec oskarżonego D. W., ale również K. Z.. Tymczasem pierwszy wyrok, wydany w sprawie VI K 781/11, którym oskarżony Z. został skazany za popełnienia zarzuconego mu przestępstwa, nie został zaskarżony przez żadną ze stron, tym samym stał się prawomocny (por. zarządzenie wykonania wyroku k.297), zaś wyrok sądu odwoławczego dotyczy tylko sprawy oskarżonego W., co w sposób oczywisty wynika z jego treści. Tylko sprawa tego oskarżonego powinna być ponownie rozpoznana, natomiast sąd I instancji ponownie rozpoznał również sprawę w tej części, w której zapadł już prawomocny wyrok skazujący, w sposób oczywisty naruszając dyspozycję przepisu art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. Co najmniej zdziwienie może budzić to, że tej okoliczności nie dostrzegł w toku całego, ponownego rozpoznania sprawy, również oskarżyciel publiczny, który znów zaskarżył wyrok sądu meriti tylko w części dotyczącej oskarżonego W.. W tej sytuacji sąd odwoławczy, dostrzegając powyższą okoliczność, nie miał jednak możliwości podjąć żadnego rozstrzygnięcia w części, dotyczącej wyroku skazującego oskarżonego Z., w szczególności nie zachodziła okoliczność, o której mowa w przepisie art. 435 k.p.k.

Oskarżyciel publiczny, zarzucając sądowi I instancji naruszenie przepisów art. 7, 167 i 366 § 1 k.p.k. (identycznie, jak w apelacji wniesionej od pierwszego wyroku uniewinniającego oskarżonego W.), w uzasadnieniu swego środka przede wszystkim wskazuje – całkowicie zasadnie – że sąd meriti, ponownie rozpoznając sprawę, nie wykonał w istocie żadnych zaleceń, jakie wskazane zostały w uzasadnieniu wyroku sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 18 stycznia 2013 roku. W istocie zarzucił więc sądowi I instancji, iż ten nie zrealizował wskazań sądu odwoławczego co do dalszego postępowania, a więc naruszył dyspozycję przepisu art. 442 § 3 k.p.k. Przypomnieć należy, że przepis ten stanowi wyjątek od zasady samodzielności jurysdykcyjnej sądu (art. 8 § 1 k.p.k.) i zobowiązuje sąd ponownie rozpoznający sprawę m.in. do realizacji wskazań co do dalszego postępowania, a więc zaleceń dotyczących potrzeby uzupełnienia materiału dowodowego, sprawdzenia i wyjaśnienia nasuwających się wątpliwości, przeprowadzenia określonych dowodów lub przeprowadzenia ich w określony sposób czy nawet ponownego rozważenia już ustalonych okoliczności.

W uzasadnieniu wyroku z dnia 18 stycznia 2013 roku Sąd Okręgowy wskazał, że przy ponownym rozpoznaniu sprawy niezbędne jest rozważenie czy jest możliwe, aby jednocześnie oskarżony W. potwierdził swój udział w podobnym przestępstwie popełnionym w marcu 2011 roku (czego dotyczy postępowanie w sprawie sygn. akt VI K 455/11 Sądu Rejonowego w Inowrocławiu), a jednocześnie twierdził, że nie miał żadnego związku z przestępstwem popełnionym w grudniu 2010 roku, zaś dokumenty jego firmy, pieczętka, a nawet dowód osobisty zostały mu skradzione już w 2008 roku. Wskazać należy, że sąd meriti w przedmiotowej sprawie zwrócił się o informację, czy oskarżony W. w 2008 roku zgłosił fakt zagubienia dowodu osobistego (k.320), uzyskał odpowiedź negatywną (k.325), której jednak nawet nie ujawnił na rozprawie, w konsekwencji zaś żadnych wniosków z niej nie wyciągnął. Sąd Okręgowy wskazał, że sąd ponownie rozpoznający sprawę powinien nie tylko przeprowadzić dowód z akt sprawy VI K 455/11 Sądu Rejonowego w Inowrocławiu, podobnie jak spraw VI K 741/11 i 1 Ds. 536/11 po to, by sprawdzić, czy w aktach tych znajdują się dokumenty dotyczące usiłowania wyłudzenia, mającego miejsce 20 grudnia 2010 roku, ale przede wszystkim po to, by ujawnić wyjaśnienia oskarżonego W., dotyczące innych stawianych mu zarzutów, pozostających w ścisłym związku z zarzutem, postawionym mu w przedmiotowej sprawie i w ich kontekście dokonać oceny wiarygodności wyjaśnień składanych w przedmiotowej sprawie, uwzględniając zasady logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego. Żadnego z tych zaleceń sąd meriti nie zrealizował, powtarzając tylko te czynności, które zostały wykonane przez sąd pierwotnie rozpoznający sprawę. M. in. znów Sąd Rejonowy ujawnił wyjaśnienia oskarżonego W., złożone w toku innego postępowania (k. 10-11), w których oskarżony przyznawał się do telefonicznego potwierdzania zatrudnienia osób, dysponujących zaświadczeniami o zatrudnieniu w firmie zarejestrowanej na jego nazwisko, wyjaśnienia te sąd uznał za wiarygodne (str. 4 uzasadnienia), nie wyciągnął z treści tych wyjaśnień żadnych wniosków.

Sąd Okręgowy poprzednio wskazał na dalsze dowody, które należało przeprowadzić przy ponownym rozpoznaniu sprawy – dowód z zeznań świadka S. Ż. – współwłaściciela kamienicy przy ul. (...) w B., gdzie firma (...) miała prowadzić swą działalność gospodarczą, a także informacji dotyczących numeru (...), który znajdował się m.in. na zaświadczeniu o zatrudnieniu, jaki przedstawił w banku oskarżony Z.. Skoro sam oskarżony W. w innym postępowaniu przyznawał, że to on miał pod tym właśnie numerem potwierdzać fakt zatrudnienia innych osób, to była to zasadnicza okoliczność, którą należało rozważyć dokonując oceny wiarygodności wyjaśnień oskarżonego w przedmiotowej sprawie, a następnie dokonując ustaleń faktycznych.

Sąd meriti ponownie uznał za wiarygodne wyjaśnienia złożone przez oskarżonego Z., gdyż „zebrane w sprawie dowody nie zaprzeczyły wersji co do udziału w sprawie drugiego oskarżonego o nazwisku D. W.” (str.5 uzasadnienia). Całkowicie jednak pominął wątpliwości, na które wskazywano w poprzednim uzasadnieniu sądu odwoławczego i okoliczności, które wymagały rozważenia dla dokonania prawidłowej oceny tego dowodu. Zasadnie przy tym wskazuje oskarżyciel publiczny w uzasadnieniu apelacji, że co prawda sąd meriti zwrócił się do (...)w I.z pytaniem, czy oskarżony Z.odbywał tam staże w 2010 roku i czy w tych okresach korzystał ze zwolnienia lekarskiego, jednak nie uzyskał na to pismo odpowiedzi. Sąd meriti przynajmniej na początku swego postępowania dostrzegał więc potrzebę weryfikacji informacji, podawanych przez oskarżonego Z., takiej weryfikacji jednak ostatecznie nie przeprowadził, a wszelkie wątpliwości w tym zakresie zignorował.

W świetle powyższych uwag należy uznać, że rozpoznając przedmiotową sprawę, sąd I instancji dopuścił się oczywistego naruszenia dyspozycji przepisu art. 442 § 3 k.p.k., nie wykonując **żadnego** ze wskazań sądu odwoławczego co do dalszego postępowania. Stanowi to względną przyczynę odwoławczą (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2007 r., sygn. akt II KK 62/07). Naruszenie tego przepisu prawa procesowego w przedmiotowej sprawie prowadziło do tego, że jako zasadny należało uznać zarzut naruszenia przepisów art. 7, 167 i 366 § 1 k.p.k. i miało to oczywisty wpływ na treść wyroku. W tej sytuacji niezbędne było uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez sąd I instancji.

Sąd ten, ponownie rozpoznając sprawę, przeprowadzi postępowanie dowodowe w całości, uzupełniając go we wskazanym zakresie, po czym, w przypadku zaistnienia takowej potrzeby, sporządzi uzasadnienie wyroku, które będzie spełniało wymogi przewidziane dlań treścią przepisu art. 424 k.p.k. i będzie odnosiło się, w sposób przewidziany treścią przepisu art. 7 k.p.k., do wszystkich tych okoliczności, jakie zawarte zostały powyżej, a także w cyt. wyroku

Sądu Okręgowego z 18 stycznia 2013 roku, jak też tych dalszych argumentów, do jakich odwołał się autor apelacji we wszelkich kolejnych fragmentach swego środka odwoławczego.